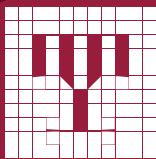

Kartografska građa

upute za katalogizaciju

NACIONALNA I
SVEUČILIŠNA
KNJIŽNICA
U ZAGREBU

Prosinac, 2011.

Kartografska građa

upute za katalogizaciju
prema formatu MARC 21, Bibliografski podaci
izdanje 1999. - 12. verzija dopuna

Izradila:
Mira Miletić Drder

Nakladnik:

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Za nakladnika:

Dunja Seiter-Šverko

Stručna redakcija:

Tanja Buzina, Vesna Hodak, Sonja Pigac Ljubić

Grafičko oblikovanje:

Goran Hasanec

ISBN 978-953-500-094-5

SADRŽAJ

UVOD / 6

MARC 21 I KARTOGRAFSKA GRAĐA / 7

PRIMJENA / 9

PRIMJERI POTPUNIH ZAPISA / 25

LITERATURA I IZVORI / 28

UVOD

Namjena je Uputa opisati praksu¹ u katalogizaciji kartografske građe u formatu MARC 21 u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

Prema definiciji, određenoj konsolidiranim izdanjem ISBD-a, Međunarodnog standarda za bibliografski opis:² „*Kartografska građa je sva građa koja predstavlja u cijelosti Zemlju ili koje drugo nebesko tijelo u bilo kojem mjerilu, kao što su dvodimenzionalne ili trodimenzionalne karte i planovi; aeronautečke, pomorske i karte neba; globusi; blok-dijagrami; sekcije karata; zračne, satelitske i fotografije svemira; snimke dobivene daljinskim istraživanjem; atlasi; slike iz ptičje perspektive.*”

Kataložni opisi izrađuju se prema propisima ISBD(CM)-a: Međunarodnoga standardnoga bibliografskog opisa kartografske građe,³ koji određuju opis i identifikaciju svih vrsta kartografske građe, kao i redoslijed elemenata i sustav interpunkcije u kataložnom opisu. ISBD(CM) donosi niz specifičnih elemenata opisa u odnosu na opis ostalih vrsta knjižnične građe. To su, primjerice, podaci o mjerilu, projekciji, materijalnom opisu i napomene.

6

1 Fond Zbirke zemljopisnih karata i atlasa čine samo karte i atlasi, aktualnu praksu čini katalogizacija samo tih vrsta kartografske građe

2 ISBD : International standard bibliographic description. München : K.G. Saur, 2007.

3 ISBD(CM) : međunarodni standardni bibliografski opis kartografske građe. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1982.

MARC 21 I KARTOGRAFSKA GRAĐA

Namjena je MARC 21 formata za bibliografske zapise⁴ omogućiti strojno čitljivo katalogiziranje svih vrsta knjižnična građe, uključujući i kartografsku građu. Kartografskom građom se, prema definiciji formata MARC 21, smatraju sve vrste tiskanih, elektroničkih i rukopisnih karata. Karte u mikroobliku, atlasi, karte u listovima (sekcijama) i globusi. Kartografska građa se može objavljivati kao monografska ili serijska publikacija. Posebice je važno voditi računa o tome da se kartografska građa u elektroničkom obliku katalogizira kao kartografska građa i razlikuje od ostale elektroničke građe. Smjernice za razlučivanje kartografske elektroničke građe od ostale elektroničke građe,⁵ Kongresne knjižnice u Washingtonu, daju upute na koji način postupiti pri definiranju načina opisa elektroničke građe u formatu MARC 21.

Elementi podataka i polja MARC 21

Uvodno polje

Kontrolna polja - 00X (001-008)

- 001 - Kontrolni broj - generira se sistemske
- 003 - Identifikator kontrolnog broja - generira se sistemske
- 005 - Datum i vrijeme zadnje izmjene - generira se sistemske

Elementi podataka nepromjenljive duljine

- 007 - nepromjenljivo polje materijalnog opisa - karte
- 008 - kartografska građa

Polja kodiranih podataka - (010-09X)

- 020 - ISBN
- 034 - Kodirani kartografski brojčani podaci
- 035 - Sistemske kontrolne brojeve
- 040 - Izvor katalogizacije
- 041 - Kod za jezik
- 042 - Kod za autentikaciju
- 044 - Zemlja izdavanja/proizvodnje
- 080 - Univerzalna decimalna klasifikacija

Polja odrednica glavnih kataložnih jedinica (1XX)

- 100 - Osobno/obiteljsko ime
- 110 - Naziv korporativnog tijela

⁴ MARC 21 format for bibliographic data / prepared by Network Development and MARCStandards Office, Library of Congress. Washington, D. C. : Library of Congress, Cataloging Distribution Service ; Ottawa : National Library of Canada, 1999-. [citirano 2010-10-04]. Dostupno na: <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/>

⁵ Guidelines for distinguishing cartographic electronic resources from other electronic resources [citirano 2010-10-04]. Dostupno na: <http://www.loc.gov/marc/cfmap.html>

Polja naslova i ostala sroдna polja (20X-24X)
245 - Stvarni naslov(i) i podaci o odgovornosti

Polja izdanja, izdavanja itd. (25X-28X)
250 - Izdanje
255 - Matematički podaci za kartografsku građu
260 - Izdavanje, raspačavanje

Polja materijalnog opisa itd. (3XX)
300 - Materijalni opis

Polja podataka o nakladničkoj cjelini (4XX)
490 - Nakladnička cjelina

Polja napomena (5XX)
500 - Opća napomena
533 - Napomena o reprodukciji
505 - Napomena o sadržaju

Polja predmetnih odrednica (6XX)
651 - Predmet - zemljopisni naziv

Polja odrednica sporednih kataložnih jedinica (70X-75X)
700 - Osobno ime/obiteljsko ime
710 - Korporativno tijelo

Polja za povezivanje kataložnih jedinica (76X-78X)
760 - Nakladnička cjelina
774 - Skup, podskup

Polja za posjedovanje, lokaciju, grafičko predstavljanje itd. - opći podaci (841-88X)
856 - Elektronička lokacija i pristup

Polja za lokalnu uporabu (9XX)
998 - Izrađivač zapisa i datum

LKR - Polje za povezivanje zapisa u knjižničnom programu Aleph

PRIMJENA

U ovom se poglavlju navodi uporaba polja i potpolja formata MARC 21 koja se koriste za opis kartografske građe. Iscrpan popis polja i potpolja, njihovo tumačenje te uporabu MARC standarda, vidjeti na mrežnim stranicama Kongresne knjižnice u Washingtonu posvećenim MARC standardima i formatima.⁶

Uvodno polje

00-04 Duljina zapisa

Generira se sistemski.

05 Status zapisa

- n** novi
- c** ispravljen, promijenjen
- d** namijenjen brisanju

06 Vrsta zapisa

- e** - kartografska građa, tiskana
- f** - kartografska građa, rukopis

07 Bibliografska razina

- m** - omeđena publikacija
- s** - neomeđena građa

08 Vrsta kontrole

- nije navedena

09 Shema kodiranih znakova

- a** - UCS/Unicode

10 Broj indikatora

Generira se sistemski.

11 Duljina oznake potpolja

Generira se sistemski.

12-16 Početna adresa podatka

Generira se sistemski.

17 Razina kodiranja

- #** - potpuna
- 1** - potpuna (građa nepregledana)

18 Kataložni opis

i – ISBD s interpunkcijom

19 Razina zapisa za višedijelnu publikaciju

- # - nije određena ili nije primjenjiva
- a - višedijelna publikacija, unosi se u zapis glavnog opisa
- b - višedijelna publikacija, unosi se u zapis pojedinačnog sveska s izrazitim stvarnim naslovom
- c - višedijelna publikacija, unosi se u zapis pojedinačnog sveska s neizrazitim stvarnim naslovom postoji veza između zapisa

20 Duljina dijela duljine polja

Generira se sistemski.

21 Duljina dijela mesta početnog znaka

Generira se sistemski.

22 Duljina dijela određenog implementacijom

Generira se sistemski.

23 Nije određeno

0 - nije određeno

Kontrolna polja - 00X (001-008)**001 - Kontrolni broj**

Polje nije ponovljivo.

Generira se sistemski.

003 - Identifikator kontrolnog broja

Polje nije ponovljivo.

Generira se sistemski.

005 - Datum i vrijeme zadnje izmjene

Polje nije ponovljivo.

Generira se sistemski.

Elementi podataka nepromjenljive duljine**007 Nepromjenljivo polje materijalnog opisa - karte**

Polje je ponovljivo.

Sadrži kodirane podatke o materijalnom opisu kartografske grđe.⁷

⁷ Popis kodova i njihove vrijednosti vidjeti na: <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/bd007a.html>

Popis kodova:

00 Kartografska građa

Vrsta građe
a - kartografska građa

01 Posebna oznaka građe

- d - atlas
- g - dijagram
- j - karta
- k - profil
- q - model
- r - daljinski snimljena slika
- s - presjek
- u - nije navedeno
- y - pogled
- z - drugo
- | - ne kodira se

02 Nije određeno

nije određeno

03 Boja

- a - jedna boja
- c - više boja
- | - ne kodira se

04 Materijal medija

- a - papir
- b - drvo
- c - kamen
- d - metal
- e - sintetika
- f - koža⁸
- g - tekstil
- i - plastika
- j - staklo
- l - vinil
- n - vellum
- p - gips
- q - fleksibilni fotografski pozitiv
- r - fleksibilni fotografski negativ
- s - nefleksibilni fotografski pozitiv
- t - nefleksibilni fotografski negativ
- u - nije poznato
- v - koža⁹
- w - pergament
- y - drugi fotografski medij
- z - drugo
- | - ne kodira se

⁸ Engl. Skin - koža životinja sitnog zuba.

⁹ Engl. Leather - koža životinja krupnog zuba.

05 Vrsta reprodukcije

- f - faksimil
- n - ne primjenjuje se
- u - nije poznato
- z - drugo
- | - ne kodira se

06 Pojedinosti izrade/reprodukciјe

- a - fotokopija, jednoboјna
- b - fotokopija
- c - probni otisak
- d - film
- u - nije poznato
- z - drugo
- | - ne kodira se

07 Pozitiv/negativ

- a - pozitiv
- b - negativ
- m - miješovita polarizacija
- n - ne primjenjuje se
- | - ne kodira se

008 Kartografska građa¹⁰

Polje je obvezno i nije ponovljivo.

U polje se unose opći podaci za obradu.

Vrste kodova:

00-05 Datum

Napomena: Sadrži podatak o godini, mjesecu i danu. Strojno se generira.

06 Vrsta godine izdavanja

- s - poznata/vjerojatna godina
- n - nepoznata godina
- q - upitna godina
- m - višestruke godine (godina izdavanja prvog i posljednjeg sveska kod dvorazinskog, trorazinskog i višerazinskog opisa)
- r - godina pretiska i godina izvornog izdanja
- t - godina izdavanja i godina autorskog prava

07-10 Početna godina izdavanja 1

11-14 Završna godina izdavanja 2

15-17 Zemlja izdavanja

18-21 Reljef

- # - reljef nije prikidan
- a - obrisi
- b - sjenčenje

¹⁰ Popis kodova i njihove vrijednosti vidjeti na: <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/bd008p.html>

- c - nagib i batimetrijska boja
- d - šrafe
- e - batimetrija/kota dubina
- f - crte zamišljenih oblika
- g - visinske točke
- i - sa slikama
- j - geomorfografski
- k - batimetrija/izolinije
- m - ocrtavanje stijena
- z - drugo
- ||| - ne kodira se

22-23 Projekcija

- ## - projekcija nije određena
- aa - Aitoff
- ab - Gnomonička
- ac - Lambertova azimutalna ekvivalentna
- ad - Ortografska
- ae - Azimutalna ekvidistantna
- af - Stereografska
- ag - Azimutalna ekvivalentna
- am - Modificirana stereografska za Aljasku
- an - Chamberlinova trimetrična
- ap - Polarna stereografska
- au - Azimutalna, posebna vrsta nepoznata
- az - Azimutalna, ostale
- ba - Gallova
- bb - Goodeova homolografska
- bc - Lambertova cilindrična ekvivalentna
- bd - Mercatorova
- be - Millerova
- bf - Mollweideova
- bg - Sinusoidalna
- bh - Poprečna Mercatorova
- bi - Gauss-Krugerova
- bj - Ekvirektangularna
- bk - Krovakova
- bl - Cassini-Soldnerova
- bo - Zakrivljena Mercatorova
- br - Robinsonova
- bs - Svetmirska zakrivljena Mercatorova
- bu - Cilindrična, posebna vrsta nepoznata
- bz - Cilindrična, drugo
- ca - Albersova ekvidistantna
- cb - Bonneova
- cc - Lambertova konformna konusna
- ce - Ekvidistantna konusna
- cp - Polikonusna
- cu - Konusna, posebna vrsta nepoznata
- cz - Konusna, drugo
- da - Armadilo
- db - Leptir
- dc - Eckertova
- dd - Goodeova homoložna
- de - Millerova bipolarna
- df - Van Der Grintenova
- dg - Dimaxionova

dh - Kordiformna
dl - Lambertova konformna
zz - drugo
|| - ne kodira se

24 Nije određeno

- nije određeno

25 Vrsta kartografske građe

a - karta
b - karta u sekcijama
c - kartografska nakladnička cjelina
d - globus
e - atlas
f - posebni dodatak drugog djela
g - sveščić kao dio drugog djela
u - nepoznato
z - drugo
| - ne kodira se

26-27 Nije određeno

- nije određeno

28 Službena publikacija

- nije službena publikacija
a - autonomna ili polauatomorna sastavnica
c - međumjesna
f - federalna/nacionalna
i - međunarodna, međudržavna
l - lokalna
m - višedržavna
o - službena publikacija, razina nije određena
s - državna, regionalna, teritorijalna
z - drugo

29 Oblik jedinice

- ne kodira se

30 Nije određeno

- nije određeno

31 Kazalo

0 - nema kazalo
1 - kazalo

32 Nije određeno

- nije određeno

33-34 Posebna obilježja

| - ne kodira se

35-37 Jezik

38 Izmijenjen zapis

- # - neizmijenjen zapis
- o - potpuno latinizirano nelatiničko pismo
- x - znakovi bez ekvivalenta u strojno čitljivom obliku

39 Izvor katalogizacije
 # - nacionalno bibliografsko središte

Polja kodiranih podataka - (010-09X)

020 ISBN

- Polje je ponovljivo.
- 1. indikator: #
- 2. indikator: #
- ‡a Broj (NP)
 Objašnjenje
- ‡c Uvjeti nabavljanja i/ili cijena (NP)
- ‡z Pogrešan broj (P)

034 Kodirani kartografski brojčani podaci

Polje je ponovljivo. Unose se podaci o mjerilu kartografske jedinice.

- 1. indikator: 0 – mjerilo neodređeno
 - 1 – jedno mjerilo
 - 3 – višestruka mjerila
- 2. indikator: #
 - ‡a Vrsta mjerila (NP)
 - a – brojčano mjerilo
 - ‡b vrijednost brojčanog mjerila (P)

Primjer:

034 1 # ‡a a ‡b 31000

035 Sistemske kontrolne brojeve

Polje je ponovljivo. Generira se sistemske.

040 Izvor katalogizacije

- Polje nije ponovljivo.
- 1. indikator: #
- 2. indikator: #
- ‡a Ustanova koja obavlja izvornu katalogizaciju (NP)
- ‡b Jezik katalogizacije (NP)
- ‡c Ustanova koja bilježi zapis u strojno čitljiv oblik (NP)
- ‡d Ustanova koja mijenja zapis (P)
- ‡e Pravila za opis (P)

Primjer:

040 ## ‡a HR-ZaNSK ‡b hrv ‡c HR-ZaNSK ‡e ppiak

041 Kod za jezik

Polje je ponovljivo. Polje nije obavezno.

1. Indikator: 0 – publikacija na izvornom jeziku/jezicima

1 – publikacija je prijevod izvornog/posrednog djela i/ili uključuje prijevod

2. indikator: #

‡a Jezik teksta (P)

Polje koristimo u slučaju da je publikacija na dva ili tri jezika.

Ako je publikacija na izvornom jeziku, podatak se unosi u polje 008 i nije ga potrebno ponavljati u 041.

Ako je publikacija pisana na više od tri jezika, unosi se kod *mul* u polje 008 i navedeni podatak nije potrebno ponavljati u polju 041.

Ako je publikacija na dva ili tri jezika, kod prvoga jezika unosi se u polje 008 i ponavlja u polje 041, a kodovi druga dva jezika unose se samo u polje 041.

Primjer:

008 35-37 lat

041 0# ‡a lat ‡a ger

042 Kod za autentikaciju

Polje nije ponovljivo. Polje je obavezno za Croaticu.

1. indikator #

2. indikator #

Primjer:

‡a croatica

044 Zemlja izdavanja/proizvodnje

Polje nije ponovljivo. Polje nije obavezno.

Ako je publikacija izdana/proizvedena u jednoj zemlji, podatak se unosi u polje 008 i nije ga potrebno ponavljati u 044.

Ako je publikacija izdana/proizvedena u više od tri zemlje, unosi se kod *vp* u polje 008 i navedeni podatak nije potrebno ponavljati u polju 044.

Ako je zemlja izdavanja/proizvodnje nepoznata, unosi se kod *xx* u polje 008 i taj podatak nije potrebno ponavljati u polju 044.

Ako je publikacija izdana/proizvedena u dvije ili tri zemlje, u polju 008 unosimo kod za prvu zemlju, a u polju 044 ponavljamo kod za prvu te unosimo kodove za drugu i treću.

1. indikator: #

2. indikator: #

‡a Kod za zemlju izdavanja/proizvodnje

Primjer:

008 15-17 ci

044 ## ‡a ci ‡a gw

080 Univerzalna decimalna klasifikacija

Polje je ponovljivo.

1. indikator: #

2. indikator: #

‡a UDK broj

‡2 Oznaka izdanja UDK

Primjer:

080 # # ‡a 912.43(497.5):23/28 ‡2 MRF 1998.

Polja odrednica glavnih kataložnih jedinica (1XX)¹¹**100 Osobno/ obiteljsko ime**

Polje nije ponovljivo.

Sadrži jedinstvenu odrednicu individualnog autora ili odrednicu za ime obitelji nekog djela te ime prvog autora (obitelji) ako je publikacija rad dva ili tri autora (obitelji).

1. indikator: 0 – osobno ime uneseno pod imenom ili ime pa prezime

1 – osobno ime uneseno pod prezimenom

3 – obiteljsko ime

2. indikator: #

‡a Osobno ili obiteljsko ime (NP)

‡b Rimski brojevi (NP)

‡c Dodaci imenima, osobna obilježja (P)

‡d Datumi (NP)

Primjer:

100 1# ‡a Coronelli, Vincenzo Maria, ‡d 1650-1718

110 Naziv korporativnog tijela

Polje nije ponovljivo.

Sadrži odrednicu korporativnog autora i naziv prvog korporativnog autora ako je publikacija rad dva ili tri korporativna autora.

1. indikator: 2 – naziv unesen u izvornom redoslijedu

2. indikator: #

‡a Naziv korporativnog tijela ili jurisdikcije (NP)

Dodatak nazivu ili dopuna

‡b Podređeno korporativno tijelo (P)

Primjer:

110 2# ‡a Ravensteins Geographische Verlagsanstalt (Frankfurt am Main)

¹¹ NSK izrađuje autorske zapise u normativnoj bazi odrednica (*authority*). Sva individualna i korporativna imena u poljima 100 i 110 preuzimaju se iz normativne baze

Primjeri:

245 00 ‡a Schlavoniae, Croatiae, Carniae, Istriae Bosniae finitimarumque
regionum nova descriptio.

245 10 ‡a Dubrovnik : ‡b plan grada = city map = plan de ville = pianta della
città = Stadtplan / ‡c autor Robert Župan.

245 04 ‡a The Times atlas of world exploration / ‡c edited by Felipe Fernandez-
Armesto ; editorial direction Thomas Cussans...[et al.] ; cartographic
direction Alison Ewington...[et al.] ; place names consultant Pat Geelan.

Polja izdanja, izdavanja itd. (25X-28X)**250 Izdanje**

Polje nije ponovljivo.

1. indikator: #

2. indikator: #

‡a Podatak o izdanju (NP)

Dodatni podatak o izdanju

‡b Usporedni podatak o izdanju (NP)

Podaci o odgovornosti

Idući podatak o odgovornosti

Primjer:

250 ## ‡a 3. izd.

Polja naslova i ostala sroдna polja (20X-24X)**245 Stvarni naslov(i) i podaci o odgovornosti**

Polje nije ponovljivo.

1. indikator: 0 – anonimne publikacije, publikacije bez izrazitog stvarnog naslova

1 – ako u zapisu postoji polje 100, 110, 111 ili 130

2. indikator: 0-9 - odabir 2. indikatora ovisi o tome da li naslov započinje

Članom, interpunkcijskim znakom ili razmakom. Izbroje se znakovi, a vrijednost
upiše na mjesto 2. indikatora

‡a Stvarni naslov (NP)

‡b Podnaslov (NP)

Usporedni stvarni naslov

‡c Podaci o odgovornosti (NP)

‡n Oznaka kola (P)

‡p Stvarni naslov kola (P)

255 Matematički podaci za kartografsku građu¹²

Polje je ponovljivo.

1. indikator: #

2. indikator: #

#a Podatak o mjerilu (NP)

Primjer:

255 ## #a 1:300 000

260 Izdavanje, raspačavanje

Polje je ponovljivo.

1. indikator: #

2. indikator: #

#a Mjesto izdavanja i/ili raspačavanja (P)

#b Nakladnik i/ili raspačavatelj (P)

#c Godina izdavanja i/ili raspačavanja (P)

#e Mjesto proizvodnje (NP)

#f Proizvođač (NP)

#g Godina proizvodnje (NP)

Primjer:

260 ## #a Zagreb : #b Naklada Zadro, #c 1992. #e (Zagreb : #f Grafički zavod Hrvatske, #g 1994.)

Polja materijalnog opisa itd. (3XX)**300 Materijalni opis**

Polje je ponovljivo.

1. indikator: #

2. indikator: #

#a Posebna oznaka građe i opseg (P)

#b Druge materijalne pojedinosti (NP)

#c Dimenzije (P)

#e Podatak o popratnoj građi (NP)

Primjeri:

300## #a 1 zemljop. karta ; #c 73 x 48 cm, presavijena na 14 x 22 cm + #e prilog (952 str. ; 24 cm.)

300 ## #a 1 zemljop. karta : #b rukopis u bojama ; #c 47 x 32 cm.

300## #a 1 atlas, 224 str. sa zemljop. kartama i tekstrom : #b u bojama ; #c 29 x 39 cm.

¹² Navedeno je samo potpolje a, koje obavezno koristimo u katalogizaciji kartografske građe u NSK. Ostala potpolja koja sadrže matematičke podatke (koordinate, projekcija itd.) za sada ne koristimo, vidjeti na: <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/concise/bd255.html>

Polja podataka o nakladničkoj cjelini (4XX)**490 Nakladnička cjelina**

Polje je ponovljivo.

1. indikator: 0 (vrijednost indikatora označava da ne upućuje na sporednu kataložnu jedinicu za nakladničku cjelinu u polju 8-- u zapisu)
 2. indikator: #
- ‡a Podatak o nakladničkoj cjelini (P)
 ‡v Numeracija (P)
 ‡x ISSN (P)

Primjer:

490 0# ‡a Auto karte Trsat ;‡v 3

Polja napomena (5XX)¹³**500 Opća napomena**

Polje je ponovljivo.

1. indikator: #
 2. indikator: #
- ‡a Tekst napomene (NP)

Primjeri:

500 ## ‡a Karta Ilirika iz atlasa A. Orteliusa i M. Coigneta: Epitome theatri orbis terrarum, Antverpen, 1601, list 90. Vidi sign. A I-S17-1.

500 ## ‡a Na poleđini karte tekst Hungaria na lat. jeziku.

533 Napomena o reprodukciji

Polje je ponovljivo.

1. indikator: #
 2. indikator: #
- ‡a Vrsta reprodukcije (NP)
 ‡b Mjesto reprodukcije (P)
 ‡c Ustanova koja je odgovorna za reprodukciju (P)
 ‡d Datum reprodukcije (NP)
 ‡e Materijalni opis reprodukcije (NP)
 ‡n Napomena o reprodukciji (P)

Primjeri:

533 ## ‡a Izvornik digitaliziran.

533 ## ‡a Izvornik digitaliziran u razlučljivosti 300 dpi u formatu TIFF; reducirane inačice u formatu JPEG.

533 ## ‡a Vrste datoteka: arhivska matrica 42.695 KB.

¹³ Navedene su samo napomene koje koristimo, popis i uporabu drugih vidjeti na:
<http://www.loc.gov/marc/bibliographic/bd5xx.html>

505 Napomena o sadržaju

Polje je ponovljivo.

1. indikator: 8

2. indikator: #

‡a Tekst napomene (NP)

Primjer:

505 8# ‡a Pars Secunda sadrži: 27 "tabulae antiquae" i 36 "tabulae recentiores".

Polja predmetnih odrednica (6XX)¹⁴**651 Predmet – zemljopisni naziv (P)¹⁵**

1. Indikator: #

2. Indikator : 7 – Izvor naveden u potpolju ‡2

‡a Zemljopisni naziv (NP)

‡v Dodatna oznaka za oblik (P)

‡x Dodatna oznaka za opći pojam (P)

‡y Dodatna vremenska oznaka (P)

‡2 Kod izvora podataka

Primjer:

651 #7 ‡a Hrvatska ‡x Upravna karta ‡y 19. st. ‡2 nskps

¹⁴ Zapisi predmetnica izrađuju se u normativnoj bazi odrednica (*authority*). Sve predmetne odrednice za zemljopisni naziv u polju 651 preuzimaju se iz normativne baze.

¹⁵ Izrada prema: Miletić Drder, Mira. Sustav zemljopisnih predmetnih odrednica za predmetno označivanje kartografske građe : magistarski rad. Zagreb : Filozofski fakultet, 2001.

Polja odrednica sporednih kataložnih jedinica (70X-75X)¹⁶**700 Osobno ime/obiteljsko ime**

Polje je ponovljivo.

Osobno ime

1. indikator: 0 – osobno ime uneseno pod imenom ili ime pa prezime

1 - osobno ime uneseno pod prezimenom

2. indikator: #

Obiteljsko ime

1. indikator: 3

2. indikator: #

#a Osobno ime (NP)

#b Rimski brojevi (NP)

#c Dodaci imenima, osobna obilježja (P)

#d Datumi pridruženi imenu (NP)

#4 Kod za vrstu autorstva (P) ¹⁷

Primjer:

700 1# #a Kružić, Franjo #4 ctg

710 Korporativno tijelo

Polje je ponovljivo.

1. indikator: 2 – naziv unesen u izvornom redoslijedu

2. indikator: #

#a Naziv korporativnog tijela ili jurisdikcije (NP)

#b Podjela (P)

Primjer:

710 2# #a Državna geodetska uprava (Zagreb)

¹⁶ NSK izrađuje autorske zapise u normativnoj bazi odrednica (*authority*). Sva individualna i korporativna imena u poljima 700 i 710 preuzimaju se iz normativne baze

¹⁷ Vidjeti na: MARC code list: relator codes -- term sequence, <http://www.loc.gov/marc/relators/relaterm.html>

Polja za povezivanje kataložnih jedinica (76X-78X)**760 Nakladnička cjelina**

Polje je ponovljivo.

1. indikator: 1

2. indikator: 8

‡t Naslov nakladničke cjeline (NP)

‡x ISSN

‡g Oznaka i numeracija sveska (NP)

Primjer:

760 1 8 ‡t Auto karte Trsat

‡g 5

#Skup, podskup

Polje je ponovljivo.

1. indikator: 0

2. indikator: #

‡t Stvarni naslov (NP)

‡g Oznaka i numeracija sveska (P)

Primjer:

774 0 # ‡t Povijesni atlas Europe

‡g sv.3

Polja za posjedovanje, lokaciju, grafičko predstavljanje itd. – opći podaci (841-88X)¹⁸**856 – Elektronička lokacija i pristup¹⁹**

Polje je ponovljivo.

1. indikator: 4

2. indikator: 1

‡ u Jedinstvena lokacija građe (URL) (P)

‡ y Tekstualna poveznica (naslov iz polja 245 \$a) (P)

‡ z Napomena (javno dostupna, namijenjena korisnicima) (P)

Primjer:

856 41 ‡u <http://www.nsk.hr/HeritageDetails.aspx?id=223>

‡y Contado di Zara

¹⁸ Obvezna je izrada zapisa o posjedovanju (*holding*), vidjeti: MARC 21 format for holdings data [citirano 2010-10-04]. Dostupno na: <http://www.loc.gov/marc/holdings/echdhome.html>

¹⁹ MARC 21 formats : guidelines for the use of field 856 [citirano 2010-10-04]. Dostupno na: <http://www.loc.gov/marc/856guide.html>

Polja za lokalnu uporabu (9XX)**998 – Izrađivač zapisa i datum**

Polje je ponovljivo.

1. indikator: #

2. indikator: #

‡ k Kartografska zbirka (P)

Primjer:

998 ## ‡k mmar0610

LKR – polje za povezivanje zapisa u knjižničnom programu Aleph

Polje je ponovljivo. LKR je polje knjižničnog sustava Aleph, a ne bibliografskog formata MARC 21. LKR unosimo u zapise u kojima se nalaze polja: 760 i 774.

Vrsta veze (‡a): UP

‡ a Vrsta veze

‡ b Kontrolni broj zapisa s kojim se ostvaruje veza

‡ l Naziv baze

‡ n Naslov jedinice s kojom se ostvaruje veza

‡ m Naslov jedinice koju povezujemo (zapis koji trenutno izrađujemo)

‡ r MARC polja i indikatori bloka 76X-78X

Primjer:

7740# ‡t 15 karata hrvatskih županija ‡g 8

LKR##‡a UP ‡b 000742716 ‡l NSK01 ‡n 15 karata hrvatskih županija ‡m Ličko-senjska županija ‡r 7740

PRIMJERI POTPUNIH ZAPISA

1. Stara bakrorezna karta, digitalizirana i objavljena na mrežnim stranicama NSK
 000 01265cem a2200361 i 450
 001 560615
 005 20091105141836.0
 007 aj aanzn
 007 cc aa 024aaaaaa
 008 050421s1601 be zzz lat
 034 1# †a a †b 1900000
 040 ## †a HR-ZaNSK †b hrv †c HR-ZaNSK †e ppiak
 080 ## †a 912.43(497.5-15)"16"‡2 MRF 1998.
 100 1# †a Ortelius, Abraham
 245 10 †a Illyricum / †c [Abraham Ortelius ; de nouo recognita ... a
 Michaele Coigneto]
 255 ## †a [Ca 1:1 900 000]
 260 ## †a [Antverpiae : †b Sumptibus Ioannis Keerbergii, †c 1601.]
 300 ## †a 1 zemljop. karta : †b bakrorez ; †c 12 x 9 cm
 500 ## †a Karta Ilirika iz atlasa A. Orteliusa i M. Coigneta: Epitome
 theatri orbis terrarum, Antverpen, 1601, list 90. Vidi sign.
 A I-S17-1.
 500 ## †a Na poleđini karte tekst Hungaria na lat. jeziku.
 533 ## †a Izvornik digitaliziran.
 651 #7 †a Hrvatska †x Pregledna karta †y 16. st. ‡2 nskps
 700 1# †a Coignet, Michel, †d 1549-1623 †4 aut
 856 41 †u http://www.nsk.hr/Bastina/karte/16/S-JZ-XVI-18_001.jpg
 †y Illyricum
 998 ## †k nigo0504

2. Povjesni atlas
 000 00888cem a2200265 i 450
 001 288622
 005 20070307143537.0
 007 ad canzn
 008 010628s2000 gw zzz ger
 034 3# †a †b različita
 040 ## †a HR-ZaNSK †b hrv †c HR-ZaNSK †e ppiak
 080 ## †a 94(100)(084.4) ‡2 MRF 1998.
 080 ## †a 912.44(100):94 ‡2 MRF 1998.
 245 00 †a Knaurs historischer Weltatlas / †c herausgegeben von Geoffrey Barraclough ;
 herausgeber dieser Ausgabe Richard Overy ; kartographische Leitung
 Martin Brown
 250 ## †a 6. vollständig neu bearbeitete Aufl.
 255 ## †a [Mjerila različita]
 260 ## †a Muenchen : †b Knau, †c 2000.
 300 ## †a 1 atlas, 375 str. sa zemljop. kartama i tekstom : †b u bojama ; †c 28 x 37
 cm
 651 #7 †a Svijet †x Povjesni atlas ‡2 nskps
 998 ## †k nigo0502

3. Višerazinski opis
 Gornja razina:
 000 00000nem a22 ia4500
 001 000742716

005 20100915095348.0
 007 aj canzn
 008 100910s2010 ci b hrv
 035##‡a (HR-ZaNSK)000742716
 040##‡a HR-ZaNSK ‡b hrv ‡c HR-ZaNSK ‡e ppiak
 042##‡a croatica
 080##‡a 912.43(497.5) ‡2 MRF 1998.
 1001#‡a Birin, Igor
 24510‡a 15 karata hrvatskih županija : ‡b s Večernjim listom kroz Hrvatsku / ‡c autor i digitalna obrada Igor Birin.
 260##‡a [Zagreb] : ‡b Večernji list, ‡c 2010.
 300##‡b u bojama.
 651#7‡a Hrvatska ‡x Upravna karta
 998##‡k mivp1009

Donja razina:

000 0000nem a22 ib4500
 005 20100915101503.0
 007 aj canzn
 008 100913s2010 ci b hrv
 034##1‡a a ‡b 250000
 035##‡a (HR-ZaNSK)000742937
 040##‡a HR-ZaNSK ‡b hrv ‡c HR-ZaNSK ‡e ppiak
 042##‡a croatica
 080##‡a 912.43(497.5-35 Gospic) ‡2 MRF 1998.
 1001#‡a Birin, Igor
 24510‡a Ličko-senjska županija / ‡c autor i digitalna obrada Igor Birin.
 255##‡a 1:250 000
 260##‡a [Zagreb] : ‡b Večernji list, ‡c 2010.
 300##‡a 1 zemljop. karta : ‡b u bojama ; ‡c 61 x 42 cm.
 500##‡a Na poledini karte kratki tekstovi: Gospic, Otočac, Karlobag, Novalja, Senj, NP Plitvice.
 651#7‡a Ličko-senjska županija ‡x Upravna karta
 7740##‡t 15 karata hrvatskih županija ‡g 8
 998##‡k mivp1009
 LKR##‡a UP ‡b 000742716 ‡l NSK01 ‡n 15 karata hrvatskih županija ‡m Ličko-senjska županija ‡r 7740

4. Rukopisna karta, nacrt

000 00674cfm a2200205 i 450
 001 667795
 005 20080623100156.0
 007 aj canzn
 008 080513s1839 hr a ger
 034 0# ‡a a
 040 ## ‡a HR-ZaNSK ‡b hrv ‡c HR-ZaNSK ‡e ppiak
 080 ## ‡a 912.43(497.5 Osijek)(084) ‡2 MRF 1998.
 100 1# ‡a Libaschinsky
 245 10 ‡a Entwurf ueber die Verschallung des Bogenganges in 1-ten Stok des Festungs Comando Gebaendes mit Glasfenster / ‡c gezeichnet Libaschinsky
 255 ## ‡a [Mjerilo neodređeno]
 260 ## ‡a [Osijek], ‡c 1839.
 300 ## ‡a 1 nacrt : ‡b rukopis u bojama ; ‡c 73 x 50 cm
 651 #7 ‡a Osijek ‡z Tvrđa ‡x Nacrt ‡y 18.-20. st. ‡2 nskps
 998 ## ‡k mmar0805

5. Rukopisna karta, digitalizirana
000 01610cfm a2200361 i 450
001 475909
005 20071010132510.0
007 aj canzn
007 cc cg 024aaaap
008 030311s1814 xx zzz ger
034 1# †a †b 31000
040 ## †a HR-ZaNSK †b hrv †c HR-ZaNSK †e ppiak
080 ## †a 23/28(497.5-3 Lika)(084.3) †2 MRF 1998.
080 ## †a 912.43(497.5-3 Lika):23/28 †2 MRF 1998.
100 1# †a Zergollern, M.
245 10 †a Ideal Plan der Zenger, Modruser, Gerbavienser Dioeces. dann der Gränzen
des Liccaner, Ottochaner, Ogulliner Regimentes und den Provinziale längst
dem Meer und der land Küste / †c fait par M. Zergollern
255 ## †a [1:31 000]
260 ## †a [S. l.], †c 1814.
300 ## †a 1 zemljop. karta : †b rukopis u bojama ; †c 47 x 32 cm
500 ## †a Tuš, akvarel.
500 ## †a Uz kartu panoramski prikaz Senja: "Profil der Stadt Zengg" s kulom Nehaj u
Pozadini.
500 ## †a Opširna legenda s oznakama granica župa i vojnih regimenta.
533 ## †a Izvornik digitaliziran u razlučljivosti 300 dpi u formatu TIFF; reducirane
inačice u formatu JPEG.
533 ## †a Veličina građe: arhivska matrica (113.776 KB).
651 #7 †a Lika †x Crkvena karta †y 19. st †2 nskps
856 41 †u <http://kart/K430326093M.jpg>
 †y Ideal Plan der Zenger, Modruser, Gerbavienser Dioeces. dann der Gränzen
des Liccaner, Ottochaner, Ogulliner Regimentes und den Provinziale längst
dem Meer und der land Küste
998 ## †k mmar0805

LITERATURA I IZVORI

1. Guidelines for distinguishing cartographic electronic resources from other electronic resources [citirano 2010-10-04]. Dostupno na: <http://www.loc.gov/marc/cfmap.html>
2. ISBD : International standard bibliographic description. München : K.G. Saur, 2007.
3. ISBD(CM) : međunarodni standardni bibliografski opis kartografske građe. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1982.
4. MARC code lists for relators, sources, description conventions / prepared by Network Development and MARC Standards Office, Library of Congress. 2000 ed. Washington, D. C.: Library of Congress, Cataloging Distribution Service, 2000-. [citirano 2010-10-04]. Dostupno na:
<http://www.loc.gov/marc/relators/relaterm.html>
5. MARC 21 format for authority data / prepared by Network Development and MARCStandards Office Library of Congress. Washington, D. C. : Library of Congress, Cataloging Distribution Service ; Ottawa : National Library of Canada, 1999-. [citirano 2010-10-04]. Dostupno na:
<http://www.loc.gov/marc/authority/ecadhome.html>
6. MARC 21 format for bibliographic data / prepared by Network Development and MARCStandards Office, Library of Congress. Washington, D. C. : Library of Congress, Cataloging Distribution Service ; Ottawa : National Library of Canada, 1999-. [citirano 2010-10-04]. Dostupno na:
<http://www.loc.gov/marc/bibliographic/>
7. MARC 21 format for holdings data / prepared by Network Development and MARC Standard Office, Library of Congress . Washington, D. C. : Library of Congress, Cataloging Distribution Service ; Ottawa : National Library of Canada, 2000-. [citirano 2010-10-04]. Dostupno na:
<http://www.loc.gov/marc/holdings/echdhome.html>
8. MARC 21 formats : guidelines for the use of field 856 [citirano 2010-10-04]. Dostupno na:
<http://www.loc.gov/marc/856guide.html>
9. Miletić Drder, Mira. Sustav zemljopisnih predmetnih odrednica za predmetno označivanje kartografske građe : magistarski rad. Zagreb : Filozofski fakultet, 2001.

